

Alkalmazott jó gyakorlat bemutatása

Mérési és kompetenciafejlesztési gyakorlat a Hétvezér Általános Iskolában

Bevezető

Iskolánk alapelveinek meghatározásakor abból indultunk ki, hogy hazánk gazdasági és kulturális felemelkedésének kulcsa az emberi képességek kibontakoztatása. Ezért pedagógiai programunk fő alapelve: „*Minden gyermeknek egyenlő jogot és lehetőséget biztosítunk saját képességei szerinti haladásához.*”

Minden gyermek érték számunkra, hiszünk abban, hogy az egyéni különbségek figyelembe vételével történő nevelés – oktatás minden tanuló számára szilárd alapokat teremt a továbbtanuláshoz. Az alpműveltségi tartalmak kimunkálása mellett, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges képességeknek, kulcskompetenciáknak a kialakítása, fejlesztése, a tehetség felismerése és gondozása közös, társadalmi felelősségünk, és úgy érezzük, hogy iskolánk ehhez a feladathoz is megfelelő kereteket nyújt.

Kiemelt fontosságúnak tartjuk az egyéni felelősség-, és kötelességvállaláson alapuló, céltudatos kompetenciafejlesztő munkát. Azon iskolák sorába tartozunk, amelyek tevékenyen részt vállalnak abból, hogy tanulóik az alapkészségek kialakítása után hatékony tehetséggondozó és felzárkóztató program segítségével felvételt nyerve a megfelelő középfokú oktatási intézményekbe országos összehasonlításban is megállják helyüket.

Iskolánk fontosnak tartja a méréseket, a folyamatellenőrzést és kimeneti vizsgáztatást, a saját és az országos mérések eredményeinek elemzését. A mérések összekapcsolása és rendszerbe foglalása, valamint folyamatos működtetése megteremtheti a tanulói teljesítmények állandó figyelemmel kísérését és a hiányok időbeni észlelését. A hiányosságok azonosítása megteremti a megfelelő kompetenciák fejlesztésének lehetőségét.

Ugyanakkor a mérések, a mérési eredmények elemzése lehetővé teszik a tanári teljesítmények eredményességének és az iskolai munka hatékonyságának minősítését.

Mérési rendszerünk

1. Beméreti mérés

Minden tanév augusztusában az 1. évfolyamba érkező gyerekek képességeinek fejlesztendő területeinek feltérképezését jelenti a DIFER mérés, és gyermekek mozgáskoordinációjának mérése. Ezek az eredmények teszik lehetővé, hogy már a gyermekek iskolába lépésekor tudjuk, melyek azok a területek, ahol a személyre szabott fejlesztést el kell kezdeni. A mérésben a leendő első osztályok tanítói és a fejlesztő pedagógus vesznek részt.

2. Folyamatmérések

- A 2. évfolyam végén az elemi készségek vizsgálata.
Osztályszinten: írás, olvasás, számolás mérése
Iskolai szinten: matematika, szövegértés mérése
- A 4. évfolyamon az eszközjellegű alapkészségek színvonalának a megállapítása.
Osztályszinten: olvasástechnika, helyesírás mérése
Iskolai szinten: matematika, szövegértés mérése

- A 6. évfolyamon a gondolkodási műveletek és logikai munkaformák alkalmazásában jártasságot ellenőrizzük, vizsgáljuk a kellő ütemű olvasást és a feldolgozott prózai szövegek kifejező olvasását

Iskolai szinten: matematika mérése

Az osztályszinten végzett méréseket az azonos tantárgyat tanítók közösen dolgozzák ki, közösen elemzik, és az eredményekről évfolyam szinten tájékoztatják egymást.

Az iskolai szintű méréseket a mérés-értékelés csoport koordinálja, a közösen kidolgozott szabályzat alapján.

A folyamatmérések eredményei tájékoztató jellegűek.

3. Kimeneti mérés

A 8. évfolyam végén magyar irodalomból, matematikából minden tanuló, idegen nyelvből pedig az idegen nyelvet emelt szinten tanulók kötelező mérésen vesznek részt. Ez magyar irodalomból szóbeli, matematikából írásbeli vizsgát jelent. Az idegen nyelvi vizsgát az alapfokú nyelvvizsga mintájára szervezzük. Az a tanuló, aki alapfokú nyelvvizsgát tesz, mentesül az évvégi vizsga kötelezettsége alól.

A kimeneti mérés részletes előírásait a mérési szabályzat tartalmazza.

4. A nevelési eredménymérések

A tanulói kompetenciák fejlesztéséhez nem csak tantárgyi tudás mérésére van szükség, hanem vizsgálnunk kell nevelő munkánk eredményeit is. Iskolánkban ennek is van egy folyamata.

- A 3. évfolyam kezdetén az elemi szokások állapotának vizsgálata.
- Az 5. évfolyamban az osztályok struktúrájának, összetételének, a tanulók kapcsolódásainak vizsgálata. Szociometriai mérés.
- A 7. évfolyam mérései a legfőbb emberi értékrendhez való viszonyulást vizsgálják.

A méréseket az osztályfőnökök végzik.

A mérések eredménye szintén osztály, évfolyam és iskolai szintre határoz meg számunkra feladatokat.

5. Országos mérések

- Kompetenciamérés 6. és 8. évfolyamon
- Idegen nyelvi mérés 6. és 8. évfolyamon

A mérések eredményeit minden tanévben részletesen elemezzük, hiszen így határozhatjuk meg a jövőbeni feladatainkat. Külön figyelmet fordítunk az iskolai átlagok alakulására, a leggyengébben teljesítő tanulókra, azon feladattípusokra, amelyek esetén tanulóink a leggyengébb eredményt érték el. Az elemzés először iskolai/tantestületi szinten történik meg, majd a munkaközösségek szintjén. Így az egyes tantárgyakat tanítók is meghatározhatják fejlesztési feladataikat.

A közös gondolkodás, a közös felelősség, az egységes fejlesztő szemlélet tantestületünk sajátossága. Egymás felkészültségének, munkájának segítésére jött létre az a munkacsoportunk, amely a belső tudásátadást koordinálja. Összegyűjti és a közösség számára elérhetővé teszi a kialakult jó gyakorlatokat.

A méréseket csak akkor érdemes végezni, ha azokat megfelelő mélységű elemzés, az elemzéseket pedig a jól átgondolt kompetenciafejlesztő munka követi.

Fejlesztő munkánk

Iskolánkban 2005. óta folyik kompetencia-alapú oktatás, vagyis a képességek, készségek fejlesztése, az alkalmazásképes tudást középpontba helyező oktatás.

A fejlesztendő elemek:

- **Tantárgyi ismeretek**
Az elsajátítandó tantárgyi ismereteket a helyi alaptanterv tartalmazza
- **Általános készségek, képességek**
Az alapvető készségek, képességek fejlesztése nem kötődik tantárgyhoz. Nem az ismeret átadásra, hanem a képességek fejlesztésére helyeződik a hangsúly, és ez bármelyik tantárgyi ismeretanyaghoz kapcsolódva megoldható.

Tantárgytól függetlenül olyan módszereket kell választani a tanulók képességeinek fejlesztésére, amelyek figyelembe veszik a tanulók egyéni sajátosságait, az osztályközösségek szintjét és az ismeretközlés tartalmát. Ennek megfelelően javasolt tanulás-szervezési módszerek alapját a kooperatív technikák adják: differenciálás, a párban történő tanulás, részben egyénre szabott tanulás, a csoport munka, a tanulópárok, projektmódszer

- **Motiváció**
A tanulási motiváció a tanulásfejlesztés alapköve. Motiváció nélkül nincs tanulás. A tanulásfejlesztési munka alapvető célja, hogy a diákok belsőleg motiváltak, önmaguk által kitűzött, illetve elfogadott célok elérése érdekében tanuljanak.
- **Specifikus készségek, képességek**
- **Attitűdök**

Napjainkban az iskolától a gyakorlatias, naprakész információk átadását, az életben jól hasznosítható tudás közvetítését várják. A tanár szerepe elsősorban nem az információ átadására, hanem a tanulási folyamat megszervezésére, támogatására irányul. Ebben a folyamatban a tanulók aktív részvétele a legfontosabb, ez pedig a kompetencia alapú oktatás módszereinek alkalmazásával valósulhat meg.